

Język polski, klasa III, 29.04.2021r.

Temat: Labirynty wiedzy - tajniki znanych obrazów. Cztery wykłady powtórzeniowe.

Czy sztuka odzwierciedla czy stwarza rzeczywistość? Jak odnajdować interpretacyjne tropy, które zostawił nam artysta? Jak się nie zagubić w sieci nawiązań i analogii? Dr Hubert Bilewicz, historyk sztuki, odkrywa tajniki znanych obrazów. Z pasją przedstawia historię ich powstania, opowiada o autorach, zarysowuje kontekst historyczny. Pomaga odnaleźć klucz do interpretacji – często dzięki szczegółom, które umykają naszej uwadze. Krótkie, ale wyczerpujące wykłady wzbogacą nasze myślenie o analizie obrazów. Pogłębią wiedzę, udowadniając, że dzieła sztuki to także cenne źródła informacji zarówno o faktach, jak i sposobie myślenia ludzi z przeszłości.

dr Hubert Bilewicz

Historyk sztuki, muzealnik, pedagog zdolności twórczych. Ukończył studia na Uniwersytecie Warszawskim oraz Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, a także studia podyplomowe na Uniwersytecie Jagiellońskim. Przez kilkanaście lat uczył w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Obecnie pracuje w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego. Zajmuje się między innymi architekturą XIX i XX wieku, a także polską sztuką użytkową i designem

XX wieku. Do jego zainteresowań należą również pedagogika artystyczna oraz pogranicze sztuki i edukacji. Jest egzaminatorem maturalnym z zakresu historii sztuki. Współpracuje z inicjatywą środowisk twórczych Indeks 73. Jest członkiem Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Historyków Sztuki.

<https://labiryntywiedzy.gwo.pl/pages/series/1>

Wykład I

Hans Memling, *Sąd Ostateczny*, 1467–1471

Jedno z najwybitniejszych arcydzieł znajdujących się w polskich zbiorach ma burzliwą historię. W Gdańsku znalazło się na skutek kaperskiego rabunku, a późniejsze jego losy były nie mniej skomplikowane. Choć sens dzieła i jego przeznaczenie są jasne i powszechnie znane, to warto przyrzeć się mu dokładnie. Zarówno szczegóły kompozycyjne, jak i artystyczne innowacje wprowadzone do dzieła przez artystę sprawiają, że jest to obraz niezwykle i wciąż skrywający wiele tajemnic.

czas trwania – 11:40 min.

Wykład II

Pieter Bruegel Starszy (?), *Upadek Ikarą*, ok. 1555–1560 (?)

Malarstwo nie unika moralizatorstwa. Cele dydaktyczne często stoją za motywami twórców. Tak jest z obrazem *Upadek Ikarą* – artysta przetwarza znany mit, interpretuje go na swój sposób, czyniąc z niego przestrożę zawierającą dodatkowy sens. Ale czy tylko o moralizatorstwo chodziło Bruegelowi? Jaki sens ma przetwarzanie znanego mitu? Czy to już wszystko, co skrywa *Upadek Ikarą*?

czas trwania – 10:20 min.

Wykład III

Jacques-Louis David, *Bonaparte na Przełęczy św. Bernarda*, 1800–1801

Dzieło sztuki jako źródło historyczne może stać się pułapką – zwłaszcza kiedy potraktuje się je bezkrytycznie i dosłownie. Może się bowiem okazać, że jest na przykład tworem propagandowym i ma nikłą wartość faktograficzną. Nie przeszkadza mu to jednak być arcydziełem. Wykład przedstawia historię takiego wybitnego dzieła, będącego jednocześnie produktem wykreowanej wizji politycznej.

czas trwania – 11:30 min.

Wykład IV

Jan Matejko, *Konstytucja 3 maja*, 1891

„Też chętnie malowałbym kobiety w niebieskich sukienkach, ale nie mam na to czasu” – tak Matejko miał powiedzieć po pobycie w impresjonistycznym w tamtym okresie Paryżu. Spory o walory estetyczne malarstwa Matejki trwają do dziś. Podobnie jest z oceną wartości historycznej jego dzieł. Mówi się, że są to wizualne mity, obrazowe syntezy dziejów. Nie zawsze też są apologią wydarzeń, lecz bywają także ich krytyką. Dlatego warto przyjąć właściwą perspektywę, z której należy patrzeć na obrazy krakowskiego malarza.

czas trwania – 11:50 min.